8

Cerdded ar dir comin Mynydd Illtyd

Cynllun Gweithredu

Mae'r amcanion strategol a drafodwyd ym Mhennod 7 wedi gosod dyheadau o ran rheoli'r Parc ar gyfer yr 20 mlynedd nesaf a thu hwnt. Mae'r uchelgeisiau hyn wedi'u cyflwyno mewn fformat sy'n hwyluso ystyried disgyblaethau rheoli unigol, fel priddoedd neu gludiant. Fodd bynnag, bydd rheolaeth effeithiol o adnoddau'r Parc angen integreiddio ar draws disgyblaethau i gyflawni deilliannau a fydd yn helpu i gyflawni uchelgeisiau tymor hir. Y ffordd fwyaf effeithiol o reoli tirwedd, er enghraifft, yw trwy ymdrechion cydunol ffermwyr a phorwyr, archeolegwyr, Awdurdodau Lleol, awdurdodau dŵr a llawer eraill.

Daeth chwe thema, ar sail grwpiau tebyg, i'r amlwg o'r broses ymgynghori a ddefnyddiwyd i ddatblygu a blaenoriaethu gweithredoedd ar gyfer Cynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol. Dyma'r themâu:

1. **Rheoli Tirweddau'r Parc i Fanteisio i'r Eithaf ar Fuddion Cyhoeddus a Chadwraeth.**
2. **Cadw a Gwella Bioamrywiaeth.**
3. **Darparu Cyfleoedd Mynediad a Hamdden Awyr Agored i Bawb.**
4. **Cynyddu Ymwybyddiaeth a Dealltwriaeth o'r Parc.**
5. **Adeiladu a Chynnal Cymunedau, Trefi a Phentrefi Cynaliadwy.**
6. **Datblygu Economaidd Cynaliadwy.**

Mae'r grwpiau hyn yn gweithredu gyda'i gilydd ar sail bragmatig neu ymarferol mewn perthynas â rheoli, yn hytrach na disgyblaeth. Mae nifer o'r themâu hefyd yn cynnwys is-themâu, neu is-grwpiau, sef setiau tebyg o weithredoedd, fel y rheiny sy'n gysylltiedig â rheoli effaith ymwelwyr neu reoli'r amgylchedd hanesyddol dan y cynllun tirwedd. O ystyried y cysylltiad uniongyrchol rhwng y themâu hyn a dibenion a dyletswydd y Parc, ac felly eu natur strategol, mae'n debygol y bydd y themâu a'r is-themâu yn dal i fod yn flaenoriaethau uchel yn y tymor hir (20 mlynedd oddi yma).

Mae pob thema hefyd yn cynnwys cyfres o feysydd ffocal sy'n cynrychioli'r blaenoriaethau cyffredinol a nodwyd trwy ymgynghori a chyfraniad gan randdeiliaid. Ynghyd â'r themâu

Trwsio llwybrau troed

ac is-themâu a nodwyd, mae'r meysydd ffocal yn darparu'r fframwaith ar gyfer Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog: Cynllun Gweithredu 2010-2015. Rhestrir y themâu, is-themâu a meysydd ffocal yn **Nhablau 8.1, 8.2 a 8.3**.

Yn y tymor byr (pum mlynedd), mae gweithredoedd mwy manwl wedi cael eu datblygu ac wedi'u cynnwys yn Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog: Cynllun Gweithredu 2010-2015. Mae'r Cynllun Gweithredu yn nodi gweithredoedd a fydd yn cynorthwyo wrth gyflawni deilliannau dymunol ac amcanion strategol yn y pum mlynedd nesaf, rhwng cyfnodau adolygu'r Cynllun Rheoli. Mae gweithredoedd a deilliannau wedi cael eu nodi trwy ymgynghori ac wedi'u cyfuno â gweithredoedd o bolisïau a dogfennau strategol eraill sydd eisoes yn bodoli. Yna cafodd gweithredoedd eu blaenoriaethu - eto trwy ymgynghori - i wneud y defnydd mwyaf effeithiol o adnoddau cyfyngedig partneriaid. Mae pob thema yn y Cynllun Gweithredu yn cynnwys: disgrifiad byr pam fod y thema yn bwysig i reoli'r Parc, deilliannau dymunol mewn perthynas ag amcanion strategol, gweithredoedd â blaenoriaeth sy'n ofynnol i wneud cynnydd digonol tuag at y deilliannau yn y pum mlynedd nesaf, a phwy sy'n ofynnol i ddarparu'r gweithredoedd. Nid yw'r rhestr o bartneriaid sy'n gysylltiedig â chyflawni'r gweithredoedd yn hollgynhwysol; mae'n cynnwys y prif bartïon cyfrifol a dylai gynnwys pawb sydd mewn sefyllfa i sicrhau bod y gweithredoedd yn cael eu cyflawni yn effeithiol. Bydd y Cynllun Gweithredu'n cael ei adolygu a'i ddiweddaru fel rhan o adolygiad pum mlynedd Cynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol.

Tabl 8.1. **Fframwaith hierarchaidd ar gyfer gweithredoedd sy'n ymwneud â diben cyntaf y Parc**

Thema	Is-thema	Maes Ffocal
8.1. Rheoli tirweddau'r Parc i fanteisio i'r eithaf ar fuddion cyhoeddus a chadwraeth	Rheoli'r amgylchedd hanesyddol	Diogelu a rheoli amgylchedd hanesyddol y Parc. Cynyddu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o amgylchedd hanesyddol y Parc. Datblygu agenda ymchwil a rheolaeth ar gyfer amgylchedd hanesyddol y Parc Cenedlaethol.
	Rheoli'r amgylchedd naturiol	Nodi a gwella rôl ffermio wrth reoli tirwedd y Parc. Datblygu agenda ymchwil a rheolaeth ar gyfer amgylchedd naturiol y Parc Cenedlaethol.
	Manteisio i'r eithaf ar fudd cyhoeddus	Manteisio i'r eithaf ar fuddion cynlluniau lefel mynediad ac uwch Glastir yn y Parc Cenedlaethol.
	Cynyddu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o dirweddau'r Parc.	Cynyddu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o bwysigrwydd ffermio wrth reoli'r Parc a'r materion sy'n wynebu dyfodol ffermio. Cynyddu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o fywyd gwyllt, tirwedd ac amgylchedd naturiol y Parc.
	Rheoli coetiroedd	Amddiffyn a rheoli coetiroedd y Parc.
	Rheoli effeithiau ymwelwyr	Rheoli effeithiau ymwelwyr ar dirweddau, cynefinoedd a bywyd gwyllt y Parc.
	Rheoli geoamrywiaeth	Amddiffyn a rheoli geoamrywiaeth y Parc.
8.2. Cadw a gwella bioamrywiaeth	Rheoli bioamrywiaeth	Amddiffyn a rheoli bioamrywiaeth y Parc. Datblygu a gweithredu prosiectau bioamrywiaeth cymuned er budd y cyhoedd a bywyd gwyllt. Rhoi rhaglenni monitro ac ymchwil ar waith i gynorthwyo wrth reoli bioamrywiaeth y Parc.
	Cynyddu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o fioamrywiaeth y Parc	Cynyddu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o fioamrywiaeth y Parc.

Tabl 8.2. **Fframwaith hierarchaidd ar gyfer gweithredoedd sy'n ymwneud ag ail ddiben y Parc**

Thema	Is-thema	Maes Ffocal
8.3. Darparu cyfleoedd mynediad a hamdden awyr agored i bawb		Rheoli'r rhwydwaith Hawliau Tramwy Cyhoeddus trwy roi'r Cynllun Gweithredu Hawliau Tramwy ar waith. Gwell ddarpariaeth o fynediad at gefn gwlad a gwybodaeth amdano. Defnyddio cyfleoedd ariannu ac adnoddau i wella mynediad at gefn gwlad.
8.4. Cynyddu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o'r Parc		Darparu profiad i ymwelwyr sy'n rhagori ar ddisgwyliadau. Hybu a datblygu teimlad o gyfrifoldeb a rennir ar gyfer y Parc Cenedlaethol a'r Geoparc. Datblygu cynllun â blaenoriaeth ar gyfer darparu gwybodaeth. Cefnogi agenda LICC ac ADCDF trwy ddarparu gwasanaethau addysg. Sefydlu rhwydwaith / is-grŵp ymchwil gwyddoniaeth amgylchedd ar gyfer y Parc Cenedlaethol a'r Geoparc. Defnyddio cyfleoedd ariannu ac adnoddau i gynyddu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth.

Tabl 8.3. **Fframwaith hierarchaidd ar gyfer gweithredoedd sy'n ymwneud â dyletswydd y Parc**

Thema	Is-thema	Maes Ffocal
8.5. Adeiladu a chynnal cymunedau, trefi a phentrefi cynaliadwy	Newid yn yr hinsawdd, disbyddiad tanwyddau ffosil ac allyriadau carbon	Annog a chefnogi mentrau sy'n cael eu harwain yn gymunedol sy'n cynyddu ymwybyddiaeth o newid yn yr hinsawdd, disbyddiad tanwyddau ffosil ac allyriadau ffosil ac yn adeiladu'r gallu i'w gwrthsefyll.
	Cronfa Datblygu Cynaliadwy	Darparu Cronfa Datblygu Cynaliadwy sy'n cyflawni blaenoriaethau strategol Cynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol.
8.6. Datblygu economaidd cynaliadwy	Cefnogi ffermwyr	Cefnogi ffermwyr â newidiadau sy'n effeithio ar ymarferion a busnesau fferm.
	Cefnogi economïau lleol	Cefnogi economïau lleol i gael mwy o allu i wrthsefyll newid.
	Datblygu a chefnogi twristiaeth gynaliadwy	Galluogi profiad gwell ar gyfer ymwelwyr. Datblygu gweithio mewn partneriaeth gyda busnesau. Gwella effaith gynaliadwy economaidd twristiaeth. Monitro effeithiau twristiaeth. Annog gwell defnydd o gludiant cynaliadwy gan ymwelwyr. Cynnal a datblygu gweithio mewn partneriaeth.